

Załącznik
do Uchwały Nr 1956 /2015 Zarządu
Województwa Zachodniopomorskiego
z dnia 16 grudnia 2015 r.

PROGRAM

**Upowszechniania znajomości przepisów ustawy o ochronie
zwierząt wśród rolników w województwie zachodniopomorskim
na lata 2016-2018**

Szczecin, grudzień 2015

I. WPROWADZENIE

Opracowanie programu uzasadnione jest koniecznością upowszechniania wśród rolników w województwie zachodniopomorskim wiedzy na temat aktualnych przepisów dotyczących ochrony zwierząt, obowiązków wynikających z tych przepisów i kształtowania postaw zgodnych z duchem ustawodawstwa krajowego i unijnego.

Podstawowym aktem prawnym jest ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 roku „o ochronie zwierząt” (Dz. U. z 2013 r, poz. 856 z późn. zm.)

Przepisy ogólne wymienionej ustawy zawierają kluczowe stwierdzenie dla współczesnego prawodawstwa dotyczącego traktowania zwierząt:

„Zwierzę jako istota żyjąca, zdolna do odczuwania cierpienia, nie jest rzeczą. Człowiek jest mu winien poszanowanie, ochronę i opiekę”

oraz wynikające z tego stwierdzenia zadania dla organów administracji publicznej na rzecz ochrony zwierząt, które powinny być realizowane we współdziałaniu z odpowiednimi instytucjami oraz organizacjami krajowymi i międzynarodowymi.

W programie zawarto działania jakie należy podjąć do roku 2018, określone w oparciu o analizę aktualnego stanu produkcji zwierzęcej w województwie zachodniopomorskim w aspekcie przestrzegania przepisów ustawy o ochronie zwierząt, ze szczególnym uwzględnieniem dobrostanu zwierząt i standardów technologicznych produkcji *oraz norm ochrony zwierząt określonych w przepisach Unii Europejskiej.*

Pojęcie „standardy technologiczne” zawiera zbiór wymagań, łącznie z parametrami technicznymi, rozwiązaniami funkcjonalnymi, wyposażeniem technicznym i technologicznym oraz elementami infrastruktury technicznej spełniających potrzeby dobrostanu zwierząt oraz ochrony środowiska.

Ponieważ przedmiotowy program skierowany jest do rolników, to swoim zakresem obejmuje głównie zwierzęta gospodarskie, domowe i wolno żyjące, a zagadnienia w nim zawarte uwzględniają w szczególności: postępowanie, utrzymywanie zwierząt (dobrostan), transport, ubój i uśmiercanie zwierząt oraz zabiegi na zwierzętach.

Zgodnie z Kodeksem Dobrostanu Zwierząt Gospodarskich poziom dobrostanu jest tym wyższy im w większym stopniu zapewnia się chowanym zwierzętom pięć wolności. Są to:

- wolność od głodu i pragnienia,
- wolność od dyskomfortu,
- wolność od bólu, urazów i chorób,
- wolność od strachu i stresu,
- wolność do zaimplementowania naturalnych zachowań.

Zatem zwierzętom trzeba zapewnić:

- dostateczną ilość świeżej wody i paszy, pokrywającej potrzeby w zakresie wzrostu, zdrowotności i żywotności,
- wygodną powierzchnię do wypoczynku, możliwość schronienia się przed niekorzystnymi warunkami,
- prewencję, profilaktykę, szybką diagnostykę i skuteczne leczenie,
- eliminację czynników stresogennych,
- odpowiednią przestrzeń życiową,
- życzliwy stosunek ludzi do obsługiwanych zwierząt.

II. UWARUNKOWANIA PROGRAMU – CHARAKTERYSTYKA WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Województwo zachodniopomorskie zajmuje 2289,2 tys. ha tj. 7,3 % powierzchni kraju. W użytkowaniu rolniczym w (2014) znajdowało się 1119,96 tys. ha, tj. 48,9 % powierzchni województwa, a grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione zajmowały 857,7 tys. ha, tj. 37,5 %. W powierzchni użytków grunty orne stanowiły 76,8 %, trwałe użytki zielone (łąki i pastwiska) – 20,1 %, a sady 0,4 %. Gleby województwa zachodniopomorskiego zaliczane są do grupy gleb polodowcowych; przeważają wśród nich gleby bielcowe i brunatne. Są to gleby średnio przydatne dla rolnictwa; ich udział w ogólnej [powierzchni użytków rolnych wynosi 51,2 % (Polska – 39,3%), gleby b. dobre i dobre zajmują zaledwie 21,7 % (Polska – 28 %).

Województwo zachodniopomorskie jest regionem o przestrzennie zróżnicowanych warunkach glebowych. Najkorzystniejsze warunki występują w południowo – zachodniej części (powiaty: pyrzycki, gryfiński, choszczeński i południowa część stargardzkiego oraz częściowo: kamieński, gryficki, kołobrzegi, koszaliński, sławieński). Najsłabsze gleby to rejon nadzalewowy oraz pas gmin położonych w południowo – wschodniej części województwa (gminy: Kalisz Pomorski, Mirosławiec, Wierzchowo, Czaplinek, Borne Sulinowo, Szczecinek, Biały Bór). Uprawa zbóż w województwie jest i nadal będzie zajmować dominującą pozycję w produkcji roślinnej, mimo iż dziś oceniana jest w kategoriach nadmiernego udziału w strukturze zasiewów. Wynika to z istniejących predyspozycji przyrodniczo – produkcyjnych, a także organizacyjnych, na co składa się wielkość gospodarstw i stosowne uzbrojenie techniczne. Tendencje wzrostu produkcji zbóż kształtowały się pod wpływem zmniejszonego popytu rynkowego na inne produkty roślinne, a zwłaszcza na strączkowe i okopowe oraz powszechne niegdyś w województwie rośliny włókniste (len) i kiszonkowe, zajmujące znaczące miejsce w płodozmianie. Przywrócenie właściwych proporcji oraz ograniczenie powierzchni uprawy zbóż byłoby realne w przypadku wystąpienia racjonalnego zapotrzebowania na inne produkty o dostatecznie trwałej pozycji rynkowej. W całokształcie produkcji rolniczej nie występują jednak zagrożenia ze strony konkurencyjnych upraw – rzepaku, kukurydzy na ziarno, czy roślin strączkowych. W przypadku wystąpienia tendencji wzrostowych wśród upraw niezbożowych istnieje możliwość

zagospodarowania części odłogów, zwłaszcza pod uprawę zbóż mniej intensywnych. Tak więc powierzchnia uprawy zbóż będzie prawdopodobnie nadal zajmować obszar ok. 520-550 tys. ha i nawet przy wzroście ogólnej powierzchni zasiewów ich udział pozostawać będzie w przedziale 66-70%. Potencjał klimatyczno – glebowy i struktura agrarna województwa zachodniopomorskiego predysponuje go do rozwoju chowu i hodowli wszystkich gatunków zwierząt gospodarskich, a w szczególności bydła mlecznego i czysto rasowego bydła mięsnego oraz owiec. Stan posiadanych trwałych użytków zielonych wskazuje, że chów i hodowla bydła mlecznego, czysto rasowego bydła mięsnego, winna być lokalizowana w powiatach, w których jest ponad 20% trwałych użytków zielonych.

Dorobek prawny Unii Europejskiej zapewnia obywatelom krajów członkowskich wysoki poziom ochrony zdrowia konsumentów, tworzy mechanizmy dbałości o zdrowie i dobrostan zwierząt hodowlanych. Polska będąc członkiem Unii Europejskiej musi zintensyfikować działania dostosowujące sektor żywnościowy do wymagań jednolitego rynku.

III.STAN PRODUKCJI ZWIERZĘCEJ

Pogłowie stan w czerwcu (trzoda w lipcu) - POLSKA							
Pogłowie w sztukach fizycznych [tys szt]:	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
bydło	5 700,0	5 723,9	5 761,9	5 761,9	5 859,5	5 920,4	5 960,0
w tym: krowy	2 687,9	2 655,7	2 626,0	2 626,0	2 530,5	2 479,1	2 444,2
w tym: mleczne	2 606,1	2 538,2	2 473,2	2 473,2	2 360,6	2 310,3	2 279,0
trzoda chlewna	14 278,6	14 865,3	13 508,7	11 581,3	11 162,5	11 724,1	11 639,8
w tym: lochy na chów	1 373,8	1 396,4	1 177,3	1 081,7	997,6	1 008,8	947,0
owce	286,4	258,1	251,0	251,0	249,5	222,8	227,7
w tym: maciorki	180,0	162,8	162,2	162,1	135,4	133,4	147,1
Pogłowie [szt / 100 ha UR]	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
bydło	35,4	36,9	38,1	38,5	40,1	40,7	41,1
w tym: krowy	16,7	17,1	17,4	17,5	17,3	17,0	16,8
w tym: mleczne	16,2	16,4	16,3	16,5	16,2	15,9	15,7
trzoda chlewna	88,6	95,9	89,3	77,4	76,4	80,5	80,2
w tym: lochy na chów	8,5	9,0	7,8	7,2	6,8	6,9	6,5
owce	1,8	1,7	1,7	1,7	1,7	1,5	1,6
w tym: maciorki	1,1	1,1	1,1	1,1	0,9	0,9	1,0

Pogłowie stan w czerwcu (trzoda w lipcu) - WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE							
Pogłowie w sztukach fizycznych [tys szt]:	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
bydło	96,1	95,6	96,1	100,9	92,8	103,6	102,0
w tym: krowy	39,2	37,6	40,0	41,8	37,4	41,0	40,2
w tym: mleczne	31,8	28,3	31,4	29,3	25,1	27,3	26,5
trzoda chlewna	373,2	365,4	376,0	315,1	278,6	295,6	294,7
w tym: lochy na chów	37,8	38,8	36,6	30,0	27,2	29,1	27,7
owce	5,7	6,0	8,4	8,3	7,7	4,9	4,5
w tym: maciorki	3,5	3,8	5,2	4,7	4,9	3,4	2,5
Pogłowie [szt / 100 ha UR]	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
bydło	10,1	10,0	10,9	11,6	11,1	12,4	12,3
w tym: krowy	4,1	3,9	4,5	4,8	4,5	4,9	4,9
w tym: mleczne	3,3	3,0	3,6	3,4	3,0	3,3	3,2
trzoda chlewna	39,2	38,2	42,8	36,3	33,3	35,5	35,6
w tym: lochy na chów	4,0	4,1	4,2	3,5	3,3	3,5	3,3
owce	0,6	0,6	1,0	1,0	0,9	0,6	0,5
w tym: maciorki	0,4	0,4	0,6	0,5	0,6	0,4	0,3

IV. CELE STRATEGICZNE PROGRAMU

Celem nadrzędnym programu jest poprawa warunków utrzymania zwierząt gospodarskich na terenie województwa zachodniopomorskiego oraz ograniczenie do minimum przypadków niehumanitarnego traktowania zwierząt. Osiągnięcie tego celu wymaga pogłębienia wiedzy i umiejętności rolników w zakresie prowadzenia produkcji zwierzęcej w gospodarstwie rolnym w sposób zgodny z przepisami ustawy „o ochronie zwierząt” oraz dostosowanie gospodarstw do standardów unijnych w zakresie ochrony środowiska.

1. Poprawa jakości warunków sanitarnych przy skupie, obrocie, uboju i transporcie zwierząt gospodarskich;
2. Podniesienie świadomości rolników na temat konieczności prowadzenia badań weterynaryjnych i prowadzenia dokumentacji w gospodarstwie;
3. Wyeliminowanie nieprawidłowości i naruszania zasad stwarzających zagrożenie dla zdrowia zwierząt;
4. Popularyzacja przepisów z zakresu ochrony zwierząt i zapewnienia dobrostanu zwierząt;
5. Ograniczenie, a następnie wyeliminowanie przypadków niewłaściwego traktowania zwierząt podczas transportu, w miejscach ich gromadzenia i uboju;
6. Poprawa statusu zdrowotnego stad zwierząt i gospodarstw;
7. Stworzenie odpowiednich warunków zoohigienicznych w pomieszczeniach inwentarskich;
8. Zwiększenie dostępności do informacji o konieczności ochrony i zapewnienia dobrostanu zwierząt;
9. Wyeliminowanie zagrożeń związanych z niebezpiecznymi środkami żywienia zwierząt;
10. Zwiększenie znajomości wymogów weterynaryjnych wśród rolników Województwa Zachodniopomorskiego;
11. Zwiększenie dostępności do szkoleń dotyczących obowiązujących regulacji prawnych w zakresie ochrony zwierząt.

1. Cele długoterminowe

- podniesienie świadomości społecznej na temat konieczności prowadzenia badań weterynaryjnych i prowadzenia dokumentacji w gospodarstwie;
- wyeliminowanie nieprawidłowości i naruszania zasad stwarzających zagrożenie dla zdrowia zwierząt;
- popularyzacja przepisów z zakresu ochrony zwierząt i zapewnienia dobrostanu ;
- ograniczenie, a następnie wyeliminowanie przypadków łamania praw zwierząt podczas transportu, w miejscach ich gromadzenia i uboju;
- poprawa jakości środków żywienia zwierząt;
- poprawa statusu zdrowotnego stad zwierząt i gospodarstw;
- stworzenie odpowiednich warunków zoohigienicznych w pomieszczeniach inwentarskich.

2. Cele krótkoterminowe

- zwiększenie dostępności do informacji o konieczności ochrony i zapewnienia dobrostanu zwierząt;
- zwiększenie znajomości zasad identyfikacji i rejestracji zwierząt;
- wyeliminowanie zagrożeń związanych z niebezpiecznymi środkami żywienia zwierząt;
- zwiększenie znajomości wymogów weterynaryjnych wśród rolników województwa zachodniopomorskiego;
- zwiększenie dostępności do szkoleń dotyczących obowiązujących regulacji prawnych w zakresie ochrony zwierząt.

V. KIERUNKI DZIAŁAŃ

1. Podnoszenie poziomu wiedzy producentów rolnych zgodnie z przepisami wynikającymi z ustawy o ochronie zwierząt , wymogów wzajemnej zgodności (cross compliance) i programów zwalczania chorób zakaźnych poprzez różne formy edukacyjne (szkolenia, seminaria wyjazdy studyjne, publikacje) ze szczególnym uwzględnieniem:

- ogólnych wymagań dotyczących ochrony zwierząt gospodarskich oraz norm i wymagań szczególnie w zakresie ochrony cieląt i trzody chlewnej,
- dobrostanu zwierząt gospodarskich,
- stosowania dozwolonych technologii w chowie i hodowli zwierząt,
- wymogów w pomieszczeniach inwentarskich,
- zasad zapobiegania chorobom zakaźnym i postępowania ze zwierzętami chorymi i zranionymi,

- przestrzegania wymogów w zakresie bezpieczeństwa zdrowotności roślin przeznaczonych na paszę dla zwierząt (przestrzeganie okresów karencji przy stosowaniu środków ochrony roślin, prowadzenie pisemnej ewidencji zastosowanych zabiegów na uprawach),
- zapewnienia identyfikowalności pozyskiwanych pasz do żywienia zwierząt ,
- obowiązku identyfikacji i rejestracji zwierząt gospodarskich,
- zapewnienia właściwego systemu przechowywania oraz zadawania pasz dla zwierząt w gospodarstwie oraz przestrzeganie zasad i higieny żywienia zwierząt gospodarskich,
- spełnienia wymogów higieniczno-weterynaryjnych dotyczących pomieszczeń inwentarskich i ich wyposażenia w sprzęt oraz w urządzenia,
- zasad utrzymania zwierząt gospodarskich w systemie otwartym,
- stosowania dozwolonych technologii chowu i hodowli zwierząt,
- postępowania ze zwierzętami chorymi i zapobieganie agresji u zwierząt utrzymywanych grupowo,
- higieny sprzętu, urządzeń, obiektów inwentarskich będących ważnym czynnikiem dobrostanu i ochrony zwierząt gospodarskich oraz domowych,
- ochrony dzikiego ptactwa i ich siedlisk zgodnie z dyrektywą ptasią (rolnicy powinni przestrzegać zakazu zabijania, okaleczania, chwytania, transportu, pozyskiwania, przetrzymywania, chowu i hodowli, a także posiadania żywego ptactwa dzikiego).

Ponadto rozwinięcie działalności edukacyjnej i upowszechnianie problematyki dotyczącej zwiększenia prawnej ochrony zwierząt domowych i bezdomnych, w obliczu zmian zachodzących w mentalności społecznej mieszkańców miast i wsi z uwzględnieniem:

- zapewnienia odpowiednich warunków utrzymania psów, kotów i innych zwierząt domowych (chodzi między innymi o psy stróżujące w gospodarstwach rolnych),
- zasad wskazywania na terenie gminy gospodarstwa rolne w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt zabranych od osób utrzymujących je w złych warunkach lub znęcających się nad nimi,
- przepisów regulujących zasady odbierania zwierząt oraz działalności przytulisk dla zwierząt,
- zasad odławiania zwierząt bezdomnych i zapewnienie im miejsca w schroniskach,
- opieka dla wolno żyjących kotów,
- zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadku zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt,
- przepisów dotyczących zasad zwalczania dziczyńskich psów i kotów przebywających na terenie obwodów łowieckich.

2. Upowszechnianie działań edukacyjno-informacyjnych dotyczących ustawy o ochronie zwierząt gospodarskich i domowych poprzez opracowanie w latach 2016-2018 broszur, poradników i ulotek w ramach działalności statutowej przez specjalistów doradztwa ZODR w Barzkowicach – tabela poniżej;

L.P	Temat publikacji	Forma	Minimalny nakład
1	Program bioasekuracji ważnym czynnikiem zdrowia zwierząt i zapobiegania ASF	ulotka	1000 egz.
2	Utylizacja padłych zwierząt	ulotka	1000 egz.
3	Minimalne powierzchnie w obiektach inwentarskich dla zwierząt gospodarskich przy różnych systemach utrzymania	ulotka	1000 egz.
4	Aktualne informacje dla hodowców trzody chlewnej nt. zwalczania afrykańskiego pomoru	ulotka	1000 egz.
5	Prawna ochrona zwierząt domowych	ulotka	1000 egz.
6	Wymogi utrzymania psa stróżującego w gospodarstwie	ulotka	1000 egz.
7	Profilaktyka ważnym czynnikiem ochrony zdrowia zwierząt	broszura	500 egz.
8	Minimalne wymogi utrzymania trzody chlewnej	broszura	500 egz.
9	Wybrane choroby trzody chlewnej	broszura	500 egz.
10	Przyczyny i profilaktyka zapobiegania biegunek u cieląt	broszura	500 egz.
11	Wymogi dotyczące bezpieczeństwa produkowanych pasz dla zwierząt gospodarskich	poradnik	500 egz.
12	Rola witamin w żywieniu zwierząt gospodarskich i domowych	broszura	500 egz.

3. Opracowanie i publikowanie przez specjalistów doradztwa ZODR Barzkowicach artykułów i zaleceń dotyczących znajomości oraz przestrzegania przepisów ustawy o ochronie zwierząt w wydawanym co miesiąc przez ZODR w Barzkowicach w Zachodniopomorskim Magazynie Rolniczym, a także na stronie internetowej ZODR wynikających z prawa unijnego i polskiego z uwzględnieniem :

- wymagań i sposobu postępowania przy utrzymaniu gatunków zwierząt gospodarskich, dla których normy ochrony zostały określone w przepisach Unii Europejskiej,
- minimalnych warunków utrzymania gatunków zwierząt gospodarskich innych niż te, dla których normy ochrony zostały określone w przepisach Unii Europejskiej,
- zmiany ustawy o ochronie zwierząt oraz ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminie,
- ochrony zwierząt w ramach otwartego i ekologicznego systemu chowu zwierząt gospodarskich ,
- dobrostanu zwierząt domowych,
- informacji o podmiotach w województwie zachodniopomorskim, które świadczą usługi w zakresie zbioru, transportu i unieszkodliwienia padłych zwierząt

4. Doradztwo w gospodarstwach rolnych wykonywane przez specjalistów doradztwa ZODR w Barzkowicach w zakresie ochrony zwierząt z uwzględnieniem behawioryzmu i dobrostanu poprzez następujące formy doradcze:

- poradnictwo indywidualne (specjalistyczne, dyrektywne, problemowe) podczas odwiedzin i wizytacji gospodarstw rolnych,
- poradnictwo dla hodowców zwierząt z województwa zachodniopomorskiego w ramach wyjazdów seminaryjnych na bazie obiektów inwentarskich w województwach ościennych i przygranicznej współpracy z gospodarstwami w landach niemieckich,
- poradnictwo zespołowe, grupowe i masowe bez kontaktowe (instruktaż, zalecenia i porady)

5. Organizacja szkoleń, demonstracji i pokazów na szczeblu wiejskim, gminnym i powiatowym dla hodowców zwierząt w zakresie i temacie :

- obowiązków posiadaczy zwierząt w zakresie zwalczania chorób zakaźnych,
- wymagań i sposobu postępowania przy utrzymaniu gatunków zwierząt gospodarskich, dla których normy ochrony zostały określone w przepisach Unii Europejskiej,
- zmian w ustawie o ochronie zwierząt oraz ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminie,
- chowu i ochrony zwierząt gospodarskich w ramach otwartego i ekologicznego systemu utrzymania,
- wymogów higieniczno-weterynaryjnych dotyczących utrzymania zwierząt podczas transportu i wystaw,
- organizacji wystaw zwierząt gospodarskich na Targach Rolnych „AGROPOMERANIA” w Barzkowicach z uwzględnieniem problematyki ochrony zwierząt gospodarskich,

- organizacji wspólnie z miesięcznikiem "TRZODA CHLEWNA" i miesięcznikiem „BYDŁO” z Poznania konkursów na temat; Najlepszy producent trzody chlewnej, Najlepszy hodowca bydła mlecznego i mięsnego, oraz z KRUS O/Koszalin na temat BHP w gospodarstwie rolnym w których upowszechnia się również sprawy dotyczące ochrony i dobrostanu zwierząt gospodarskich.

6. Współpraca w zakresie upowszechniania problematyki dotyczącej ochrony zwierząt gospodarskich z następującymi instytucjami:

- Urzędem Marszałkowskim Województwa Zachodniopomorskiego - Wydziałem Rolnictwa i Rybactwa,
- Wojewódzką Inspekcją Weterynaryjną w Szczecinie i jej strukturami powiatowymi,
- Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa O/T w Szczecinie i jej strukturami powiatowymi ,
- Zachodniopomorską Izbą Rolniczą w Szczecinie ,
- Agencją Rynku Rolnego O/R w Szczecinie,
- Zachodniopomorskim Uniwersytetem Technologicznym w Szczecinie,
- Instytutem Zootechniki w Balicach oraz instytutami badawczymi pracującymi na rzecz produkcji zwierzęcej,
- Polską Federacją Hodowców Bydła i Producentów Mleka O/Koszalin
- Związkami branżowymi pracującymi na rzecz rozwoju produkcji zwierzęcej.

7. Pozyskanie środków finansowych z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW) 2014-2020 dla producentów rolnych na :

- modernizację obiektów inwentarskich w aspekcie poprawy warunków utrzymania i spełnienia wymogów wzajemnej zgodności ze szczególny uwzględnieniem ochrony (dobrostanu) zwierząt gospodarskich.

VI. OCZEKIWANE EFEKTY PROGRAMU

- Przekonanie posiadaczy zwierząt gospodarskich, że zapewnienie dobrostanu zwierząt jest nie tylko kwestią humanitaryzmu, który powinien cechować każdego człowieka, ale jest to także problem efektywności ekonomicznej produkcji zwierzęcej. Bowiem dobrze traktowane zwierzęta są zdrowsze na skutek większej naturalnej odporności, co sprawia, że zwierzęta takie efektywniej produkują i jednocześnie ponosi się mniejsze nakłady na ich leczenie;
- Uświadomienie, że ochrona zwierząt to nie zakaz uśmiercania zwierząt, ale zakaz uśmiercania nieuzasadnionego i niehumanitarnego;

- Przeszkolenie rolników z terenu województwa zachodniopomorskiego w zakresie obowiązujących regulacji prawnych w zapewnieniu dobrostanu zwierząt i konsekwencje ich nieprzestrzegania;
- Rozpowszechnianie wśród rolników informacji o obowiązkach wynikających z przepisów ustawy o ochronie zwierząt poprzez szkolenia, konkursy, broszury i poradniki uwzględniające problematykę ochrony zwierząt gospodarskich w gospodarstwach rolnych wraz z doradztwem odnośnie utrzymania dobrostanu zwierząt w tych gospodarstwach;
- Uświadomienie hodowcom zwierząt zależności między dobrostanem zwierząt, a płatnościami podstawowymi i jakością produktów rolnych;
- Zmotywowanie rolników do konkretnych rozwiązań w budynkach inwentarskich w celu zapewnienia zwierzętom właściwych warunków bytowania;

VII. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Program może być aktualizowany przez Wydział Rolnictwa i Rybactwa oraz Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach zgodnie z pozyskiwanymi środkami finansowymi na podstawie corocznej uchwały budżetowej Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego.
Na tej podstawie Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach – jako główny realizator programu – będzie ujmował w rocznych programach doradztwa działalności ZODR problematykę dotyczącą ochrony zwierząt gospodarskich i domowych z harmonogramem finansowo–rzeczowym, obejmującym koszty szkoleń grupowych, wydawnictw i innych działań zawartych w programie oraz szczegółowy harmonogram szkoleń.
2. Program został uzgodniony i zaakceptowany przez Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach.
3. Program upowszechniania znajomości przepisów ustawy o ochronie zwierząt wśród rolników w województwie zachodniopomorskim na lata 2016-2018 wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2016 roku po przyjęciu uchwały przez Zarząd Województwa Zachodniopomorskiego.
4. Z dniem 31 grudnia 2015 roku traci moc uchwała Nr 1872/12 z dnia 13 listopada 2012 roku Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego dotycząca upowszechniania znajomości przepisów ustawy o ochronie zwierząt wśród rolników w województwie zachodniopomorskim na lata 2013- 2015.

VIII. PODSTAWY PRAWNE

- Ustawa z dnia 16 września 2011 r. w sprawie zmiany ustawy o ochronie zwierząt oraz ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminie.
- Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt,
- Ustawa z dnia 22 listopada 2013 r. o zmianie ustawy o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt oraz niektórych innych ustaw,
- Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 12 października 2015 r. w sprawie znakowania psów, kotów i zwierząt z rzędu naczelnych,
- Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 15 lutego 2010r. w zakresie wymagań i sposobu postępowania przy utrzymaniu gatunków zwierząt gospodarskich, dla których normy ochrony zostały określone w przepisach Unii Europejskiej
- Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 28 czerwca 2010 r. w zakresie minimalnych warunków utrzymania gatunków zwierząt gospodarskich innych niż te dla których normy ochrony zostały określone w przepisach Unii Europejskiej
- Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi dnia 21 października 2010 r, w sprawie wymagań weterynaryjnych przy produkcji mięsa przeznaczonego na użytek własny,